

The Royal Decree 78: preparation of the reform and its legal aspects

Herman NYS
KU Leuven

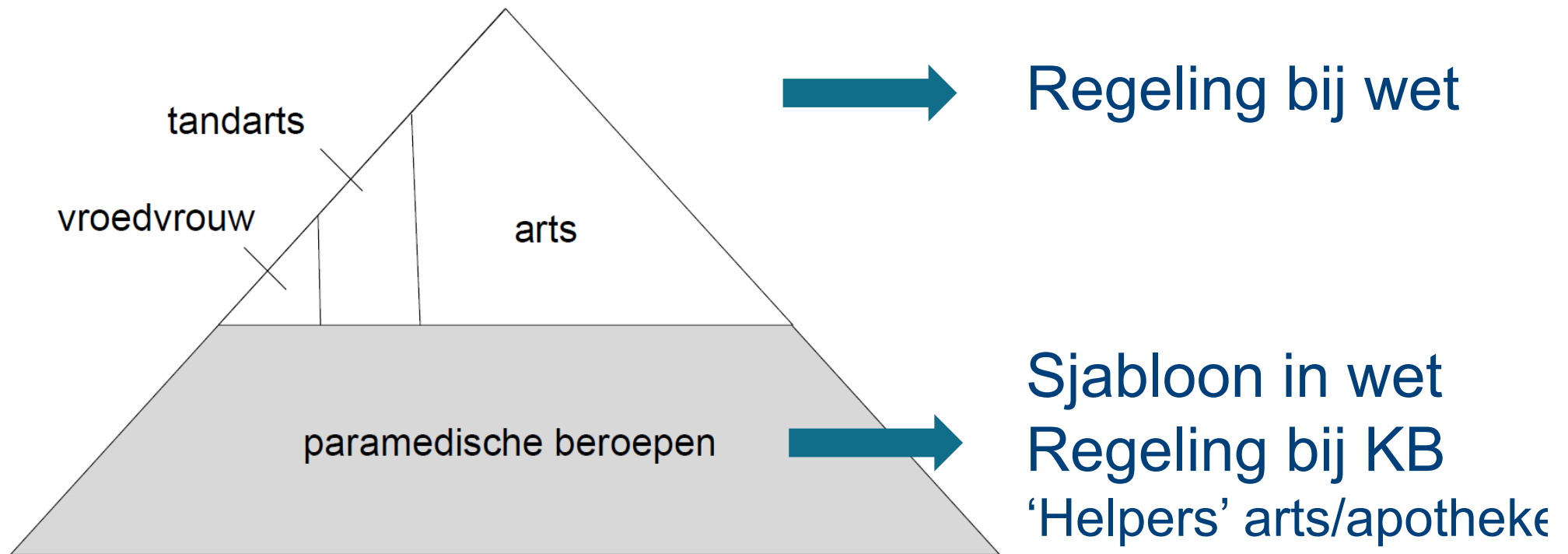

WET UITOEFENING GEZONDHEIDSZORG BEROEPEN (WUG)

KB 10 mei 2015 houdende coördinatie van het KB nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (*BS* 18 juni 2015 ed. 1)

Vroegere systematiek KB 78

- 10 november 1967
- aanvankelijk eenvoudig

Geneeskunde en artsenijbereidkunde

Artikel 1 KB 78

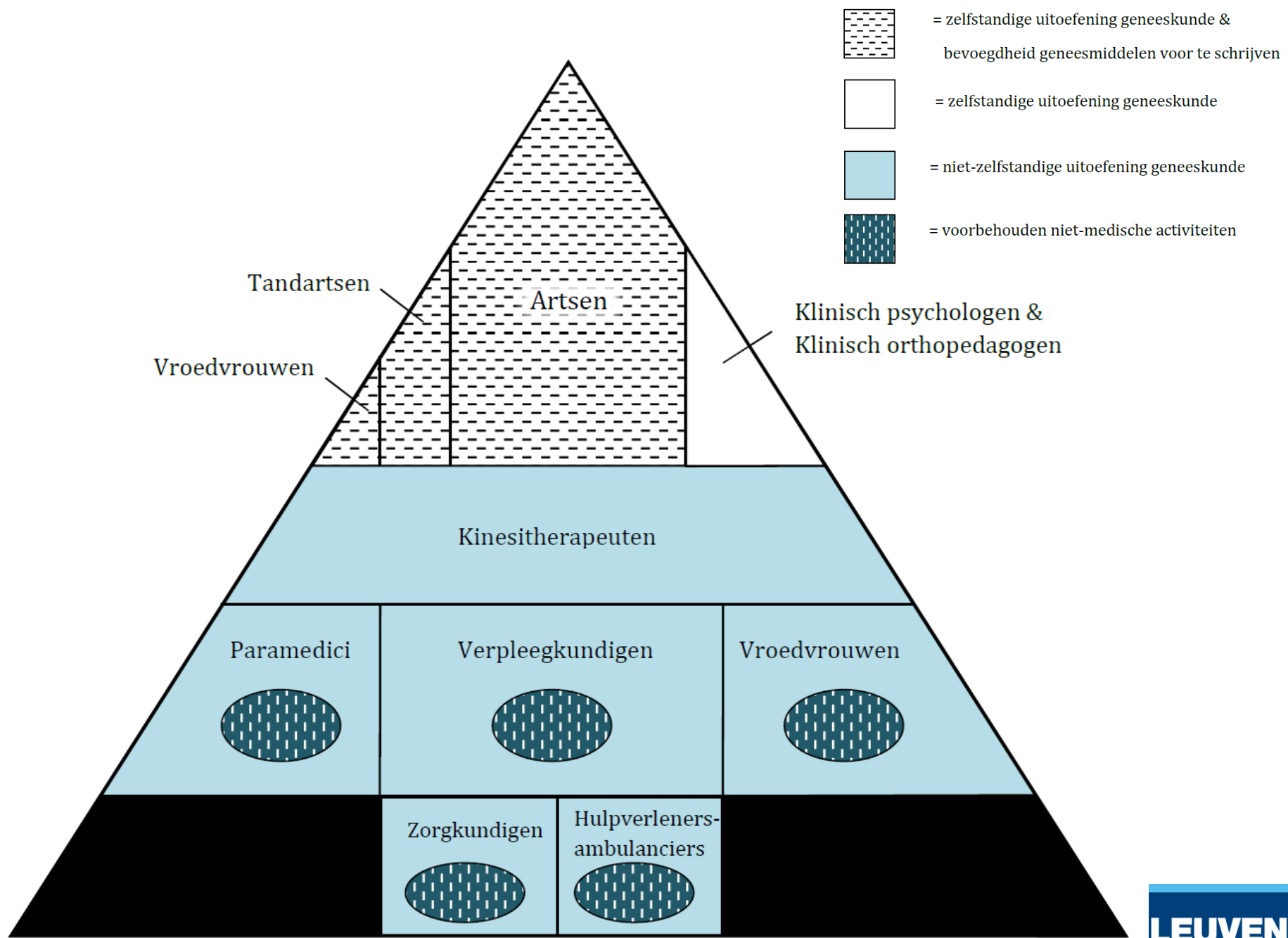
“de geneeskunst omvat de geneeskunde, de tandheelkunde inbegrepen, uitgeoefend ten aanzien van menselijke wezens en de artsenijbereidkunde”,

Artikel 22 KB 78

“ De gelijktijdige uitoefening van de geneeskunde en van de artsenijbereidkunde is verboden zelfs aan de houders van de diploma's die het recht verlenen elk dezer beroepen uit te oefenen”

Beroepen in KB 78 (2017)

- Arts
- Tandarts
- Apotheker
- Klinisch psycholoog en klinisch orthopedagoog
- Vroedvrouw
- Kinesitherapeut
- Verpleegkundigen/ Paramedici/Vroedvrouw
- Zorgkundigen
- Hulpverleners-ambulanciers

‘Onwettige uitoefening’

- 3 strafbepalingen
  - Geneeskunde & artsenijbereidkunde
    - Arts, tandarts, vroedvrouw, kinesitherapeut, klinisch psycholoog, klinisch orthopedagoog, apotheker
  - Verpleegkundige activiteiten
    - Verpleegkundige, zorgkundige, hulpverlener-ambulancier
  - Paramedische activiteiten
    - Paramedische beroepen (logopedist, diëtist, ergotherapeut ...)

**Strafbaar = het onbevoegd betreden van
een beroepsdomein van een KB 78-
beroep, mits gewoonte**

Creeping expansion of field of application of KB 78

- ‘De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad na advies van de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde en na advies, elk wat hen betreft, van de Federale Raad voor de Vroedvrouwen, de Federale Raad voor Verpleegkunde, de Nationale Raad voor de Kinesithherapie en de Nationale Raad voor de Paramedische Beroepen, de lijst van activiteiten vaststellen die tot het dagelijkse leven behoren et die niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de kinesithherapie of een paramedisch beroep behoren. Hij kan daarenboven de voorwaarden vaststellen waaraan deze activiteiten moeten beantwoorden om als dusdanig te worden beschouwd’ (artikel 23 § 1, laatste lid)

Toegevoegd in 2004, nog steeds niet uitgevoerd

Wijzigingen van de WUG

- Tussen 1/1/1968 en 31/12/2016 (49 jaar) : 70 maal gewijzigd
- Tussen 1/1/1968 en 31/12/1989 (periode van 22 jaar) waren er slechts 7 wijzigingen:
- Tussen 1/1/1990 en 31/12 /2016 (periode van 26 jaar) waren er 63 wijzigingen.

Ieder jaar minstens 1 wijziging, behalve in 2011

Wijzigingen van het KB 78

Aantal wijzigingen/jaar									
1	1990	1991	1994	1996	2000	2007	2015		
2	1992	1993	1995	2001	2002	2009			
3	1997	1998	1999	2005	2006	2010	2012	2013	2014
4	2003	2004	2008	2016 (5)					

Herziening van het KB 78

- Het federaal regeerakkoord stelt het volgende: “Het KB-nummer 78 wordt grondig herzien. De competenties van de beoefenaars van een gezondheidszorgberoep worden uitgezuiverd en herschikt overeenkomstig het principe van de subsidiariteit, waarbij de taken worden toegewezen aan die zorgverleners die de vereiste zorg op de meest doelmatige en kwaliteitsvolle wijze kunnen verlenen. Er wordt meer aandacht besteed aan de organisatie van multidisciplinaire samenwerking. De regelgeving betreffende het erkennen en toekennen van sub- en superspecialisaties wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld”.

Herziening van het KB 78

- In zijn Beleidsnota 2014-2019 voorziet Vlaams minister Vandeurzen voorstellen die “de juridisch afgebakende territoria van (sub)disciplines waarbinnen welbepaalde prestaties mogen geleverd worden, vervangen (...) door rationeel opgebouwde afsprakenkaders die tot stand komen via dialoog tussen beroepsgroepen en met de zorggebruikers”. In dat verband zal onder andere overleg worden gepleegd met de federale overheid “over de noodzakelijke aanpassingen van het KB 78”.

Hervormingsplannen Minister De Block

- 28 september 2016: lancering www.KB78.be met hervormingsvoorstellen
- KB 78 zal niet volledig verdwijnen; bijvoorbeeld bepalingen ivm de vestiging van apotheken blijven behouden
- Daarnaast twee nieuwe wetten:
  - Kaderwet inzake de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen die de toegang tot deze beroepen zal regelen en hun bevoegdheden
  - Wet inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering

Belangrijk!: “de voorgestelde hervorming vertrekt tekstueel van de wet van 15 mei 2015 = KB 78”

Gezondheidszorg

Gezondheidszorg (GZ) zal worden omschreven als:

- (A) “diensten met een diagnostisch of therapeutisch doel verstrekt aan een patiënt, inclusief het daarbij individueel begeleiden van de patiënt;
- (B) diensten zonder diagnostisch of therapeutisch doel aan een patiënt waartoe een gezondheidszorgbeoefenaar exclusief bevoegd is;”

(A) “diensten met een diagnostisch of therapeutisch doel verstrekt aan een patiënt (...)”

- = minder ruim dan huidige definitie GZ:

“diensten verstrekt door een beroepsbeoefenaar in de zin van deze gecoördineerde wet, met het oog op het bevorderen, vaststellen, behouden, herstellen of verbeteren van de gezondheidstoestand van een patiënt, om het uiterlijk van een patiënt om voornamelijk esthetische redenen te veranderen of om de patiënt bij het sterven te begeleiden” (art. 2, 3° KB 78)

- Voorgestelde definitie lijkt sterk op een definitie van “geneeskunde”; quid andere beroepen zoals verpleegkunde of farmacie?

Gezondheidszorg

- EU Richtlijn rechten van de patiënt bij grensoverschrijdende zorg:

“ “gezondheidsdiensten die door gezondheidswerkers aan patiënten worden verstrekt om de gezondheidstoestand van deze laatsten te beoordelen, te behouden of te herstellen, waaronder begrepen het voorschrijven en het verstrekken van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen” (artikel 3 a)

Nieuw misdrijf : onwettige uitoefening van de gezondheidszorg

- Dit misdrijf stelt strafbaar:

“het beroepsmatig of met direct financieel voordeel verrichten door een persoon die het geheel van de voorwaarden om gezondheidszorg te mogen uitoefenen, niet vervult, van elke handeling die tot doel heeft of wordt geacht tot doel te hebben gezondheidszorg te verstrekken”.

- Huidig criterium (gewoonte) wordt dus vervangen door beroepsmatig of met direct financieel voordeel

Beroepsmatig

“Beroepsmatig” is “het stellen van een handeling die behoort tot de uitoefening van de gezondheidszorg en waarbij het stellen van deze handeling een primair deel uitmaakt van de uitoefening van het beroep. De uitoefening van het beroep is primair gericht op het verstrekken van gezondheidszorg”

Bijv een kinderverzorgster die gedurende drie dagen antibiotica geeft, doet dat in het kader van haar beroep dat echter niet primair is gericht op het verstrekken van gezondheidszorg. Hetzelfde geldt voor de leraar die insuline inspuit; de opvoeder die helpt bij eten en drinken; enz

Met direct financieel voordeel

- Daarmee wordt bedoeld dat de onbevoegde persoon “rechtstreeks uit het verstrekken van deze gezondheidszorg financiële vergoedingen ontvangt, dan wel er direct financieel voordeel uithaalt”

De mantelzorger die verpleegkundige handelingen stelt doet dit noch beroepshalve noch met direct financieel voordeel en beoefent dus niet onwettig de gezondheidszorg;

Toegang tot een beroep

“ De kaderwet zal voorzien in een uniforme toegang tot de uitoefening van het gezondheidsberoep”:

1. Het volgen van een basisopleiding erkend door de bevoegde gemeenschap en de erkenning van de beroepstitel door de gemeenschap
2. Het visum afgeleverd door de FOD op basis van de erkende beroepstitel (zie verder)
3. Verplichte inschrijving bij de Orde voor artsen en voor apothekers

Quid 'beschotten' tussen beroepsdomeinen?

- **Strafbaar** = “het beroepsmatig of met direct financieel voordeel verrichten door een persoon die het geheel van de voorwaarden om gezondheidszorg te mogen uitoefenen, niet vervult, van elke handeling die tot doel heeft of wordt geacht tot doel te hebben gezondheidszorg te verstrekken” (citaat p. 24)
- Iedereen die ‘het geheel van de voorwaarden om gezondheidszorg te mogen uitoefenen’ vervult, mag “**de**” gezondheidszorg beroepsmatig beoefenen ...

Nieuw misdrijf

“Wanneer een gezondheidszorgbeoefenaar zich dermate buitensporig gedraagt waardoor hij handelingen stelt die overduidelijk niet tot zijn beroeps- en competentiedomein behoren en hierdoor grote schade veroorzaakt, zal hij daarvoor strafrechtelijk vervolgd kunnen worden. Een nieuw misdrijf wordt daartoe omschreven”

“Grote schade”?

CONCLUSIONS